

Український Науково- Медичний Молодіжний Журнал

НАУКОВО-ПРАКТИЧНЕ ВИДАННЯ

СПЕЦІАЛЬНИЙ ВИПУСК, ПРИСВЯЧЕНИЙ
ВСЕСВІТНЬОМУ ДНЮ ЗДОРОВ'Я - 2009

№ 1
2009
ISSN 1996-353X

ОСОБЛИВОСТІ ДИНАМІКИ ДЕЯКИХ БІОХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ПЕЧІНКИ У ПАЦІЄНТІВ З ГОСТРИМ ГЕПАТИТОМ В, ЩО ПЕРЕБІГАЄ НА ТЛІ СУПУТНЬОЇ ІНВАЗІЇ КИШКОВИМИ НЕМАТОДАМИ

Вінницька О.В.

Національний медичний університет імені О.О.Богомольця, Київ, Україна

Ключові слова: гепатит В, аскаридоз, ентеробіоз, загальний білірубін, АЛТ, АСТ, тимолова проба.

Гострий гепатит В (ГГВ), етіологічним фактором якого є вірус гепатиту В, займає одне з провідних місць серед інфекційної патології людини. За даними Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я (ВООЗ), вірусом гепатиту В інфіковано близько 2 мільярдів людей у світі, з них близько 350 мільйонів людей мають хронічну НВВ-інфекцію. Також за оцінками ВООЗ, щорічно близько 600 000 людей вмирають від гострої або хронічної форми гепатиту В [1]. Численні фактори впливають на формування наслідків захворювання, тому гостра патологія печінки далеко не завжди може закінчуватись одужанням, захворювання може набувати хронічного перебігу і, навіть, переходити в цироз та рак [2]. Одним з таких факторів можуть бути супутні інвазії гельмінтозами. Найбільш поширеними в Україні є нематодози - особливо ентеробіоз, аскаридоз та трихоцефалоз. В Україні щорічно реєструються близько 2 мільйонів випадків захворювання на гельмінтози [3], однак істинна захворюваність значно вища.

Відомо, що при гострому гепатиті В є комплекс біохімічних показників, які відображають основні синдроми його патогенезу та критерії їх важкості [4].

Мета роботи

Дослідити динаміку деяких біохімічних показників функціонального стану печінки у пацієнтів з гострим гепатитом В на тлі супутньої інвазії гостриками та аскаридами, як найбільш розповсюдженими нематодозами в Україні, порівняно з групою пацієнтів з гострим вірусним гепатитом В без супутніх інвазій нематодами.

Матеріали і методи

Під спостереженням знаходились 86 пацієнтів (45 жінок та 41 чоловік) з гострим вірусним гепатитом В віком від 15 до 66 років. Пацієнти знаходились на стаціонарному лікуванні у інфекційному відділенні КЛІ №15 м. Києва. Усі вони спостерігались з моменту госпіталізації (приблизно 1 тиждень жовтяници) та до 4го тижня перебування у стаціонарі. Було сформовано три групи: 1 група – 25 (29%) пацієнтів з ГГВ із супутньою інвазією гостриками

(ГГВ+ентеробіоз); 2 група – 23 (26%) пацієнти з супутнім аскаридозом (ГГВ+askaridoz); 3-тю групу (порівняння) склали 38 (45%) пацієнтів з ГГВ без супутньої інвазії нематодами. Діагноз ГГВ рунтувався на клініко-анамнестичних та епідеміологічних даних, верифікувався шляхом визначення в крові серологічних маркерів НВВ- інфекції (HBsAg, антитіла класів M, G до HBcAg та HBeAg) методом ІФА, ДНК НВВ методом ПЛР та виключенням НСВ-інфекції. Наявність супутньої інвазії визначалась методом перианального зішкрабу та копро-овоскопії з використанням методик збагачення. Біохімічне дослідження крові проводилось за допомогою уніфікованих методик та визначалось в динаміці на 1, 2, 3 та 4 тижнях жовтяници. Жоден з пацієнтів не мав інвазії лямбліями та іншої патології дигестивної системи, які б могли впливати на перебіг ГГВ, який в усіх випадках мав середній ступінь тяжкості. Набір груп відбувався методом суцільної вибірки.

Результати та їх обговорення

Результати дослідження наведені у таблиці 1 та рисунках 1-4.

З таблиці видно, що, за деяким виключенням, майже всі показники мають достовірну різницю при порівнянні груп інвазованих пацієнтів з групою контролю.

Звертають на себе увагу більш виразні біохімічні прояви цитолітичного синдрому у пацієнтів із супутнім ентеробіозом у порівнянні з групою пацієнтів, інвазованих аскаридами. Це може бути обумовлено особливостями біологічного циклу розвитку паразита. Ентеробіоз – це контактний гельмінтоз. Отже, при недотриманні загальних правил гігієни, можлива тривала реінвазія, яка приводить до постійної наявності в організмі хазяїна личинкових форм паразита, які є найбільш алергійно агресивними. Додатковий алергізуючий компонент, певно, впливає на рівень цитолізу гепатоцитів.

Також необхідно відмітити, що у пацієнтів з аскаридозом спостерігається тенденція до збільшення рівнів загального білірубіну та тимолової проби з досягненням піку на 2-му тижні жовтяници. Вказані явища також можна пояс-

Таблиця 1

Біохімічний показник		ГГВ (3 група)	ГГВ+ентеробіоз (1 група)	ГГВ+аскаридоз (2 група)
загальний білірубін	1 тиждень жовтяниці	98,72±9,66	141,91±10,21 ⁿ	130,34±17,53 ^o
	2 тиждень жовтяниці	10,08±0,84	11,09±0,92	9,69±1,25
	3 тиждень жовтяниці	1712,2±146,3	2567,35±227,66 ⁿ	2335,43±368,54 ^o
	4 тиждень жовтяниці	1051,12±110,77	1782±194 ⁿ	1626,92±345,79 ^o
	загальний білірубін	50,55±4,74	131,07±14,82 ⁿ	135,95±19,23 ^o
	тимолова проба	7,46±0,65	10,27±0,89 ⁿ	10,997±0,780 ^o
	АЛТ	903,7±130,5	2131,39±193,42 ⁿ	1575,27±141,05 ^o
	АСТ	487,71±69,18	1225±126 ⁿ	992,64±130,45 ^o
	загальний білірубін	28,92±4,53	85,44±14,09 ⁿ	83,68±8,14 ^o
	тимолова проба	6,87±0,91	8,47±0,72 ⁿ	8,02±0,79 ^o
	АЛТ	437,63±48,49	1183,23±107,53 ⁿ	897,31±103,41 ^o
	АСТ	212,12±36,19	583,4±66,9 ⁿ	617,45±106,96 ^o

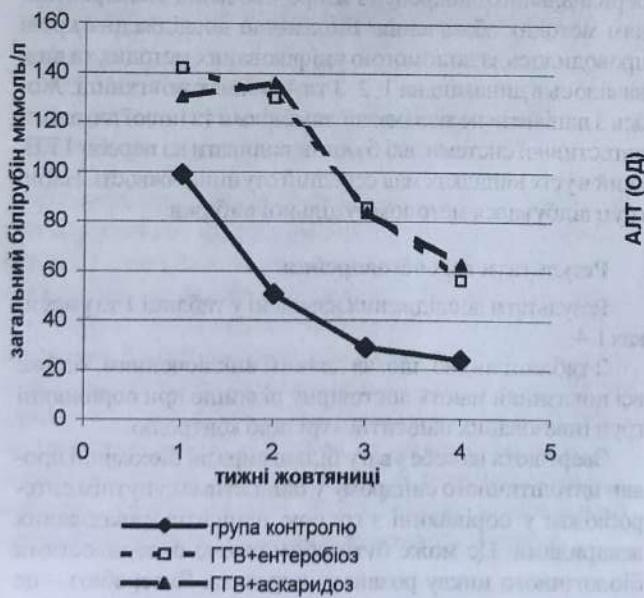
ⁿ – різниця достовірна між показниками 1 та 3 групи ($p<0,001$)^o – різниця достовірна між показниками 2 та 3 групи ($p<0,001$)

Рис. 1 Динаміка рівня загального білірубіну

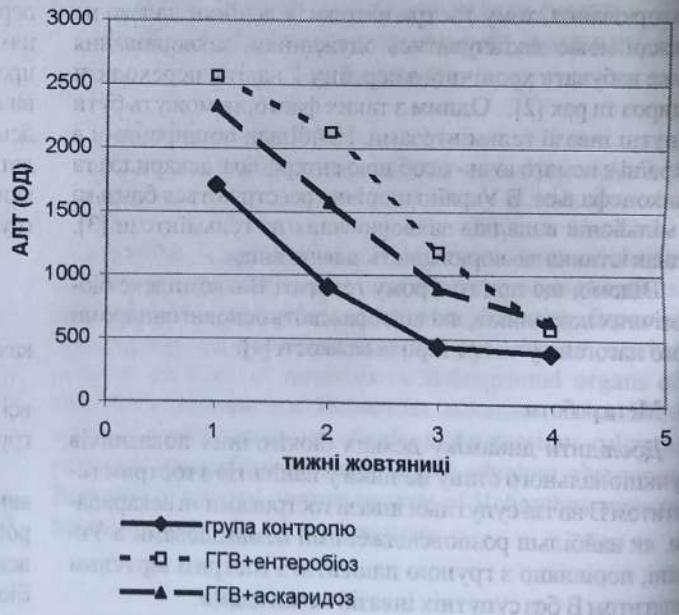

Рис. 2 Динаміка рівня аланінамінотрансферази (АЛТ)

нити особливостями циклу розвитку аскарид. У всіх пацієнтів була кишкова форма аскаридозу. Це означає, що в організмі хазяїна наявні зрілі дорослі аскариди.

Аскариди є високоадаптованими паразитами, які мають виразний імуносупресорний вплив, що пригальмовує розвиток реакцій, необхідних для кліренсу вірусу.

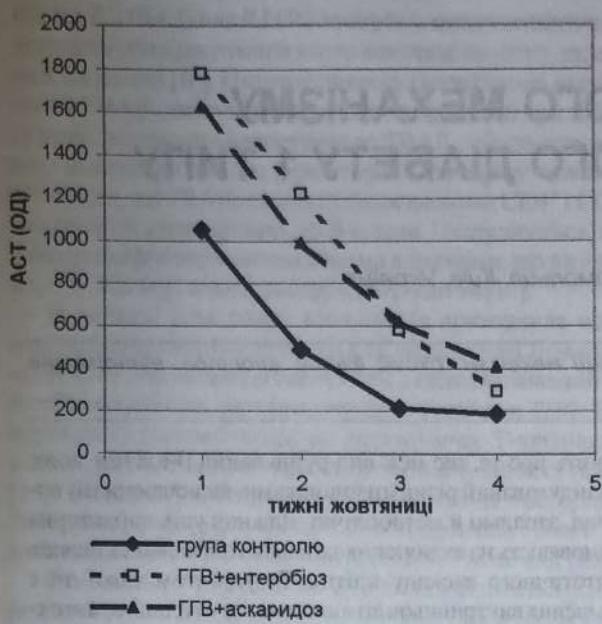

Рис. 3 Динаміка рівня аспартатамінотрансферази (АСТ)

Таким чином, стимулюється затяжний характер перебігу гострого гепатиту В.

Більш наочно вказані зміни представлені на рисунках.

Висновки

1. У інвазованих пацієнтів більш вираженим є цитолітичний синдром у порівнянні з групою пацієнтів з ГГВ без супутньої інвазії.

2. При порівнянні двох інвазованих груп між собою, більш виразні зміни спостерігаються в групі з ентеробіозом, що можна пояснити більш антигенолабільною та масивною інвазією.

3. Ентеробіоз та аскаридоз обтяжують перебіг гострого гепатиту В, що необхідно ураховувати в лікувальній тактиці таких пацієнтів.

Рецензент: к.мед.н., доцент А.М.Печінка

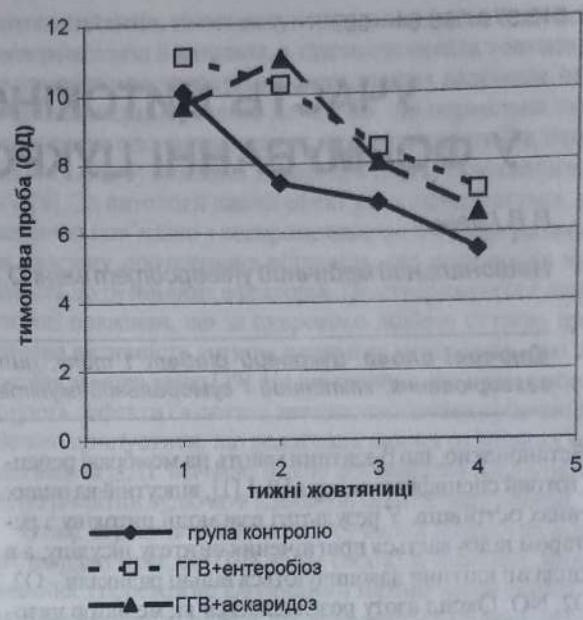

Рис. 4 Динаміка рівня тимолової проби

ЛІТЕРАТУРА

- Всесвітня організація охорони здоров'я. Інформаційний бюллетень №204, 2008. <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs204/ru/index.html>
- Возианова Ж.И. Инфекционные и паразитарные болезни: В 3 т. – К.: “Здоров'я”, 2008. - Т.1; 2-е изд.перераб.и доп. – 884с.
- Крамарев С.А., Ершова И.Б., Бондаренко Г.Г. Гельминтозы у детей и подростков. — Киев; Луганск, 2006. — 125 с.
- Громашевська Л.Л. Біохімічні дослідження при гепатитах В та С сьогодні / Громашевська Л.Л. // Дослідження і проблеми клінічної інфектології: матеріали наук.-практ.конф. і пленуму Асоц. інфекціоністів України (21-22 трав. 2008 р.) / МОЗ України, Асоц. інфекції України, ТДМУ ім.Г.Я.Горбачевського. – Т.: ТДМУ, «Укрмедкнига», 2008. – 27-29с.

ОСОБЕННОСТИ ДИНАМИКИ НЕКОТОРЫХ БИОХИМИЧЕСКИХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ФУНКЦИОНАЛЬНОГО СОСТОЯНИЯ ПЕЧЕНИ У ПАЦИЕНТОВ С ОСТРЫМ ГЕПАТИТОМ В, КОТОРЫЙ ПРОТЕКАЕТ НА ФОНЕ СОПУТСТВУЮЩЕЙ ИНВАЗИИ КИШЕЧНЫМИ НЕМАТОДАМИ

Винницкая Е.В.

Национальный медицинский университет им. А.А.Богомольца, Киев, Украина

Резюме. В статье проанализирована динамика некоторых биохимических показателей функционального состояния печени у больных с острым гепатитом В на фоне сопутствующей инвазии аскаридами или остициами.

Ключевые слова: гепатит В, аскаридоз, энтеробиоз, общий билирубин, АЛТ, АСТ, тимоловая проба.

DYNAMIC FEATURES OF SOME BIOCHEMICAL TESTS OF THE FUNCTIONAL STATE OF LIVER FOR PATIENTS WITH ACUTE HEPATITIS B, WHICH FLOWS ON BACKGROUND OF CONCOMITANT INVASION INTESTINAL ROUNDWORMS

Vinnitska O.V.

National O.O.Bogomolets Medical University,
Kyiv, Ukraine

Summary. In the article the dynamics of some biochemical indexes of the functional state of liver is analysed for patients with acute hepatitis B on a background a concomitant invasion by ascarids or threadworms.

Keywords: hepatitis B, ascariasis, enterobiasis, total bilirubin, ALT, AST, thymol test.